

V příběhu o vzkříšení Lazara je několik zajímavých momentů. Nejspíš by i Vás u nich u čtení 11. kapitoly napadlo několik otázek – proč, nebo jak? O několika z nich bych dnes chtěla promluvit. Nejdříve ale pojďme přímo k tématu dnešní neděle.

A/ evangelium o návratu do života

Zlatý hřebem 11 kapitoly, tím, co dává celému příběhu smysl je rozhovor Ježíše a Marty: *Ježíš Martě řekl: „Tvůj bratr vstane.“ Řekla mu Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ Řekla mu: „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“*

Byl vzkříšen Lazar, ale my nechceme, ani nemůžeme zapomenout na to vzkříšení, které zde dnes slavíme. Nemůžu zároveň nemluvit o Ježíšově zmrtvýchvstání, které sice nastane později, ale přesto všemu tomuto dění dává smysl.

Pán Ježíš Lazara miloval. Lazar byl vyvolán ze smrti z lásky. I když jednou znova umře, může se zdát, že to pak vlastně nemělo smysl. Ale jeho vzkříšení, ten okamžik něco důležitého do života mnoha lidí přineslo. Viděli a mohli přijmout víru a naději. Tak Bůh s lidmi jedná.

I když se zdá, že je vše ztraceno, třeba ve smrti, Bůh dává smysl životu a událostem v něm. Když to vypadá, že nemá smysl se snažit, doufat, věřit, volat k němu ... má pro člověka lásku, pozornost, má pro nás pochopení a blízkost. Právě v takových chvílích beznaděje má smysl hledat Boha a opřít se o něj, protože pak tu blízkost, lásku a naději objevíme a pocítíme.

Pán Ježíš Lazarovi obnovil život. Ježíš na něj zavolal, i když byl v hrobě, i když se zdálo, že pro něj vše skončilo, že je od svých blízkých definitivně oddělen. Ježíš na něj zavolal a Lazar z hrobu vyšel. Před hrobem stál celý ten dav lidí. Lazarovi sestry, nejspíš sousedi, přátelé, všichni, kteří v jeho domě a v dosahu událostí za Lazarem truchlili. Mezi ně Ježíš Lazara vrátil. Stejně, tak povolává i nás. Vyvádí nás ven, mezi lidi. Ven ze sebe sama, když jsme na sebe zaměřeni příliš. Ven z bezpečí našich sborů když zapomínáme na milosrdenství pro lidi okolo nás. Vyvádí nás z našich domovů, z našich úzkých rodin když se nám nechce, když jsme zamrzlí, schovaní ve svém bezpečí, ...

Volá - Pojď ven! Vyjdi dál, než je ti příjemné, pohodlné, než jdeš běžně, kam jsi ochotný jít. Pojď dál a nech si sundat obvazy, které ti brání v chůzi, šátky přes oči, co ti brání vidět. Zkus vidět to dobré, co se děje. Podívej, kolika lidem nejsi lhostejný! Můžeme dostat novou krev do žil, nový život, uvidět smysl.

Ježíš je Mesiáš, Boží

Syn. To o něm vyznáváme. Je na Boží straně, kde vítězí život a vzkříšení. Život, který je větší a obsáhlejší než to, co je ohraničeno počtem a smrtí. Bůh sám je život – a my jako věřící v něm žijeme, pohybujeme se a jsme (jak čteme u Pavla ve Skutcích). Můžeme v něm, s ním dýchat, hýbat se a žít!

Bůh za nás v Ježíši zápasí, aby nás vytrhl smrti. Můžeme zažít vzkříšení nadějí, probuzení lásky, ujištění o tom, že jsme milovaní a ctení, že na nás někomu/ Bohu záleží. A i já sama jsem před několika měsíci najednou opět poznala, že tohle je někdy stejně těžká věc k uvědomění si, k uvěření i prožití, jako přijmout událost vzkříšení do života.

B/ proč Ježíš nepřišel dříve, aby Lazara uzdravil, ochránil před smrtí?

Bůh nabízí záchranu z utrpení. To je důvod, proč přišel Ježíš na svět. Ale Pán Ježíš Lazara nespěchá zachránit. I když to je milovaný přítel.

Ježíš totiž nepřišel, aby nás od všeho těžkého zachránil, ale aby svět a lidi v něm naplnil svou přítomností. Proto je tak důležité, zda dokážeme přijmout a věřit, že je s námi ve všem, co prožíváme. Můžeme se totiž cítit třeba stejně divně, jako pravděpodobně ucedníci, když jim Ježíš po zprávě od přátel řekl: *„Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven.“* Lazar je nemocen a Ježíš mluví o své slávě? Zvláštní. A také: *„Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili.“* Má Ježíš radost, že díky přítelově smrti jiní uvěří? Divné. A ještě jsme četli: *„Neřekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit?“* Kdo z nás by myslel na Boží slávu u otevřeného hrobu? Nakonec dává smysl všechno to, co zní z Ježíšových úst nejdříve divně, kvůli lásce k člověku.

Pán Ježíš v předchozích kapitolách odešel z Jeruzaléma, kde z něj učenci a představitelé církve snažili jeho učení zpochybnit, vyvrátit, Ježíše učinit nevěrohodným. Teď je na místě, kde jeho slovům mnoho lidí uvěřilo a naslouchají jeho slovům. Každá chvíle tam přináší užitek a času není nekonečně. Ještě chvíli zůstane.

To nám dává nahlédnout situaci z jiného úhlu, než ji obvykle vnímáme i my. Pro nás je tématem to, co právě tíží nás. Naše potřeba, naše nouze, náš zájem. Nevnímáme jiné souvislosti, jiné potřeby, neuvědomujeme si potřeby a nouzi jiných, dalších. A je to přirozené. Je to pochopitelné. Ale právě máme možnost zahlédnout, že jiný úhel pohledu je. Že jsou i jiní potřební, jiní zoufalí, že jsou další, kteří potřebují zachránit, pomoci.

I v době Pána Ježíše bylo mnoho nemocných lidí, mnoho matek, které přišli o dítě, mnoho lidí s trápením. Ale zázrak, o jakých v Bibli čteme, neprožili všichni. Otázka jak je to se zázraky, které vrací život, zdraví je velmi naléhavá, když se jedná o nás, či naše blízké. On ano, já ne? Proč? Každému takové otázky hlavou běží. Stejně tak běželi i mě.

Když milujeme jiného člověka, potřebujeme být pevně opřeni o Boha. Jednou nohou musí stát na pevné půdě, protože láska k člověku přináší mnohé nejistoty. Když milujeme Boha, víme, že se mu neztrácíme. Že se mu ani naši milovaní neztratí; že je i nás z hrobu vyvede v poslední den k životu.

Otázka života totiž není, zda nějaký velký problém přijde, ale kdy – zda dřív, nebo později. I tehdy s tebou, se mnou Bůh stále bude, bez proměny – „I kdyby se vzdulo mocné vodstvo, k němu nedosáhne.“ Jednou nohou potřebujeme stát na pevné půdě, abychom tou druhou mohli vyjít k lidem. Je důležité, abychom měli pořád před očima slávu Boží a pak můžeme v důvěře chodit s Bohem, když nic velkého netíží a ve chvílích trápení, když nemůžeme nic dělat a třeba někdy ani mluvit můžeme stále přebývat před ním, s ním. Protože i v takových chvílích Boží světlo svítí a tma je nepohltila.

C/ Ježíš pláče

Minulou neděli mě, kvůli zmínce o Lazarově příběhu, zaujala myšlenka s. Hlavinkové, která v kázání o Ježíšově pláči nad Jeruzalémem mluvila o důvodech proč Pán Ježíš nad Jeruzalémem plakal. Ježíš totiž pláče nad Jeruzalémem a také v dnešním textu.

S. Hlavinková řekla: To, že Ježíš zaplakal nad městem znamená, že miluje město a lidi v něm. Vidí ale, že mezi lidmi nepřebývá Duch Boží, že v něm neprobíhá pravá bohoslužba. Že lidé neznají Boha. Ježíš vidí i to, co se ukrývá v domech a v srdcích, jak v nich žijí lidé, jak přemýšlejí.

Ježíš nepláče nad sebou, nepláče ani tehdy, když přichází Jidáš, aby ho zradil. Ani tehdy, když jej budou bičovat, když se mu budou posmívat a bude nést svůj kříž.

Ježíš v našem překladu „viděl, jak Marta pláče a jak pláčou i Židé, kteří přišli s ní, v Duchu se rozhorlil a vzrušen řekl ... vstoupili mu do očí slzy“. Ježíš byl opakovaně rozhorlen tím, co mezi lidmi okolo sebe vidí. Jejich pochybnosti jsou v textu vyjádřeny hned na třech místech. Marie, Marta, ostatní přítomní židé stále znova říkají: nemusel umřít, kdybys zde byl/ nechal ho umřít – mohl to udělat tak, aby neumřel. Prožívají těžkou situaci, nemůžou nic dělat, možná ani nic moc říkat. Jenom naříkat...

Nejspíš i nás někdy ovládají pochybnosti a zklamání, nedůvěra, nebo na nás oprávněně leží velký smutek, abychom mohli udělat nějaký, byť malý krok. Nevidíme možnosti, naději, nemůže nic. Stále znova to vidíme i na příbězích Izraelců. Neslyší, nevidí, nereagují. Nějak to doklepeme, pak umřeme, nic nezkoušej, nemá to cenu. Pořád ale můžeme spoléhat, opřít se o našeho Boha. Jako prorok Ezechiel nad hromadou suchých kostí říct: Já nevím, nevidím nic, co by vypadalo živě, co by mohlo ještě obživnout – ale Pane, ty to víš. A pak se spolehnout na Božího Ducha.

„*Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven.*“ O milujícím, laskavém, blízkém a pečujícím, o takovém Bohu chtěl napsat evangelista Jan. Není takový, jak ho někdy z naší vzdálenosti od něj, z našich strachů, obav a nedůvěry vidíme my. Z takového hrobu, z takové temnoty nás Bůh v Ježíši vyzývá vyjít. Vybízí nás zanechat nelásku, lhostejnost, nesnášenlivost, nedůvěru, protože jsou součástí tmy a beznaděje. Smrt totiž není to nejhorší, co se může člověku stát. To nejhorší je být mrtvý pro život, neznat život, nežít ho v jeho možnostech. Zve nás do světla a do života. To udělal pro Lazara, pro přihlížející, a pak i pro celý svět svou smrtí na kříži, vítězstvím nad smrtí a zmrtvýchvstáním. Ježíš i nás vyvolává – volá ke vzkříšení živých, ke vzkříšení teď a tady. Abychom skrze lásku překáželi smrti ve světě ve všech podobách.

Prosíme, nakaž nás tou láskou, kterou nám věnuješ! Nakaž nás láskou, která bude bránit množení utrpení, smutku, bolesti a smrti. Ve tvém jménu prosíme, tebe vyvyšujeme a chválíme!